

Flessenpost

Mensen opbeuren met post, dat is postbode Pieter z'n lievelingsding, al 40 jaar lang. Op zijn fiets crost hij door de stad, hier een brief, daar een kaart, soms een praatje, vaak een zwaai. Post rondbrengen is zijn natuurtalent. Hij heeft er verstand van, gevoel voor en bijna altijd zin in.

Maar de laatste tijd heeft Pieter het zwaar. De post zit in plastic, kaartjes sturen is uit de tijd, en praatjes maken de mensen haast niet meer. Als er al iemand zwaait, is het een allenige oudere dame of heer vanachter een half dicht gordijn. Of half open, het is maar hoe je het bekijkt.

Het punt is, als je nooit meer een praatje maakt - en ook nog eens in je eentje woont zoals de postbode - zit je mooi opgescheept met je gedachten. Dan ga je malen, als een hamster in een molentje. Iets waar je af en toe over prakkiseert, kan dan zomaar iets worden waar je oeverloos over piekert.

Zo ook Pieter. Hij maakt zich zorgen, grote zorgen. Over dat mensen elkaar minder post sturen en zichzelf steeds meer pakjes. Over eenzaam zijn achter een halfdicht gordijn. En vooral, voorál over het weer.

Als doorgewinterde postbode maakte Pieter heel wat mee. Het kon vriezen het kon dooien, na regen kwam zonneschijn, één zwaluw maakte nog geen zomer, je kent het wel. Niets wat een goed regenpak of een zonneklep niet konden oplossen. Dat je niet wist wat er komen ging, dát wist je zeker.

Maar de laatste jaren lijkt het weer op hol geslagen. Deze zomer kon Pieter vijf regentonnen vullen met al het water dat naar beneden kwam. En vorig jaar was het soms zo heet dat hij zijn handen brandde aan het stuur van zijn fiets. Als hij thuiskwam van zijn werk, keek het gele gras in zijn tuin hem vermoeid aan. Daar waren zelfs zijn vijf regentonnen niet tegen opgewassen.

Laatst waren er verkiezingen. Toen heeft de postbode zijn stem uitgebracht op een politieke partij met groene bedoelingen. Je moet toch wat. Maar Pieter heeft zijn twijfels: terwijl politici ver van zijn bed overleggen of ze met elkaar zullen overleggen, smelt het ijs, stijgt de zeespiegel, warmt de aarde op en verdwijnen er planten, insecten en vogels. Alsof het zo'n vaart niet loopt. 'Het is ingewikkeld', zeggen ze dan, of 'verbeter de wereld, begin bij jezelf'. Pieter doet zijn best, met afval scheiden, kort douchen, van die lelijke zilverfolie achter zijn verwarming, en zonnepanelen op zijn dak. Een auto heeft hij niet, dat scheelt. Maar als hij dan elke dag bij het begin van zijn ronde op het postkantoor al die postpakketten vol spullen ziet, en in zijn postbodetas de reclamefolders met nog meer spullen erin, vraagt hij zich af of de anderen ook meedoen.

Spullen zijn belangrijker geworden dan post, denkt hij, belangrijker dan letters. Terwijl letters gratis zijn! En je er de wereld mee kunt veranderen. Als je tenminste weet in welke volgorde je ze moet zetten. En hoewel Pieter in zijn leven heel wat letters in zijn handen heeft gehad, is hij zelf niet goed in taal. Dus daar zit hij, opgescheept met de wirwar aan woorden in zijn hoofd.

Het vertrek

Op een ochtend wordt Pieter na een stormachtige droom kletsnat wakker. Hij wist nog dat het regende toen hij ging slapen, en eenmaal in slaap begon het achter zijn ogen te waaien. Er was geen houden aan. De wind blies de takken van de bomen, de wolken stroomden leeg en de rivieren kookten over. Het water stroomde de stad in, slokte fietsen en auto's op, spoelde door brievenbussen de huizen binnen. Het was zoals hij het laatst op televisie zag. Net echt.

Pieter staat op, droogt zich af, zet thee en peinst uit het betraande raam.

Net echt... moet hier weg... hoog en droog...

Net echt... moet hier weg... hoog en droog...

Net echt... moet hier weg... hoog en droog...

En zo pakt postbode Pieter op die regenachtige februariochtend na het ontbijt zijn koffer, een slaapzak en een flinke tas proviand. Hij zet zijn muts op en daaroverheen zijn postbodepet, knoopt zijn sjaal om, trekt daaroverheen zijn regenpak aan, doet de voordeur achter zich op slot en vertrekt. Een kwartier later parkeert hij onderaan de kerktoren zijn fiets. Hij stapt door de grote houten deur naar binnen, kijkt of niemand kijkt en loopt dan stiekem de trap op.

Het verblijf

De eerste dagen en nachten dat Pieter bovenin de Geertruidskerk van zijn stad Geertruidenberg verblijft, op een veilige 38 meter boven NAP, zijn pittig. Het is er kil en vochtig. Soms slaat de wind Pieter om zijn oren. Hij staat snotterend op en gaat snotterend naar bed. Na een week begint het wat te wennen. 'Ik ben geloof ik geacclimatiseerd,' mompelt Pieter in zichzelf.

Op dag 7 gaat hij stiekem naar beneden. Verstoep onder zijn muts en achter zijn sjaal fietst hij naar de winkel om boodschappen te doen. Waarschijnlijk zou niemand hem herkennen zonder postbodepak, maar hij was er zonder iets te zeggen vandoor gegaan, misschien waren ze naar hem op zoek.

De verveling

Zestig dagen al bivakkeert de postbode in zijn eentje in de toren. Geen dag is echt anders dan de vorige. Pieter kijkt naar buiten of het water al komt, eet, peinst, piekert, eet, doet een dutje, kijkt naar buiten of het water al komt, slaapt, eet enzovoort. Soms probeert hij het boek te lezen dat hij van thuis heeft meegenomen, over stormvloed en overstromingen, maar dat slaat hij stevast na een paar zinnen met een diepe zucht weer dicht.

Na 82 bijna dezelfde dagen en nachten begint Pieter zich te vervelen, stierlijk. Uren achter elkaar staart hij uit het raam, net zolang tot de horizon tussen zijn wimpers vervaagt en de rivier de lucht wordt. Of de lucht de rivier, het is maar hoe je het bekijkt.

Op dag 95 slaat de eenzaamheid toe. Pieter mag dan hoog en droog zitten, met uitzicht op zo'n beetje alles, in je eentje is er weinig aan.

Op dag 108 is Pieter jarig. Hij besluit het maar niet te vieren.

Na vele honderden seconden wachten wordt het dag 111. Pieter wist niet dat hij zó chagrijnig kon zijn. Aan iets leuks denken lukt niet meer. In plaats van overstromingen droomt hij nu van bosbranden die langzaam dichterbij komen. Water is nergens te bekennen, behalve dan het angstzweet op zijn rug maar daar blus je weinig mee.

De verandering

Op de ochtend van dag 113 zit Pieter chagrijniger dan ooit aan het ontbijt, de brandende bomen uit zijn droom nog vers in zijn geheugen. Hij schenkt met tegenzin de laatste melk uit de melkfles en tobt op volle toeren hoe het verder moet. Ooit – hij wist het vaag nog – reed hij blij door de stad met een berg brieven achterop. Brieven waarin mensen leuke, lieve of belangrijke dingen schreven. Brieven die ze in een envelop stopten waar ze fleurige postzegels op plakten en de naam op schreven van iemand die ze belangrijk, lief of leuk vonden. Dat was pas fijn.

Een brief in een envelop met een postzegel erop.

Als dat alles was..., denkt Pieter.

En ineens weet hij wat hem te doen staat.

Beste wie dit maar lezen wil,

Wat ik denk, is dit.

Het weer is de thermometer van de wereld.

Aan het weer kun je zien hoe het met de wereld gaat.

Nou, dan weet je het wel.

Ben ik soms de enige die zich zorgen maakt, over de winter die verdwijnt en vissen die verdwalen?

Het leek mij verstandig om te vluchten, want je weet maar nooit wanneer het water komt. Zie de verleden tijd van Nederland, zie de tegenwoordige tijd van de Noordpool, zie mijn vijf volle regentonnen.

Nu zit ik hier. In mijn eentje.

Mooi uitzicht, maar verder.

Ik ben me er niet beter door gaan voelen, het weer is ook nog steeds van slag en dingen blijven gewoon verdwijnen.

Maar goed, wat helpt dan wel?

Groeten van hierboven,

Pieter

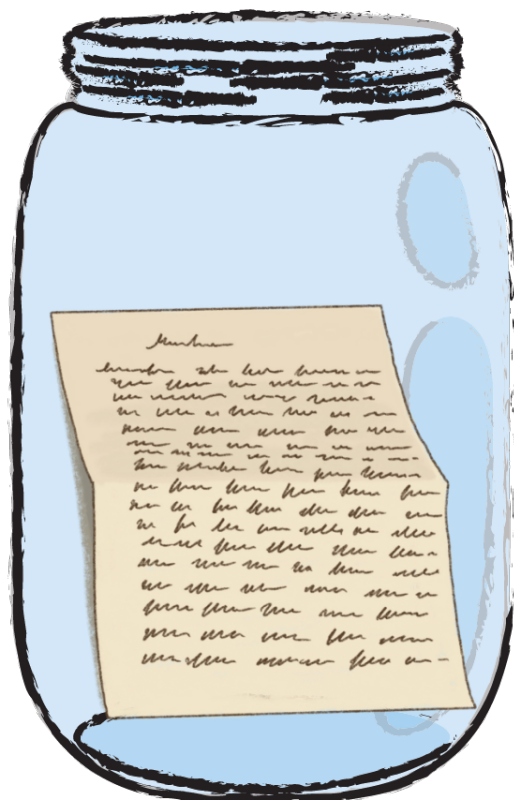
PS Excuses voor dit briefpapier, ik had niets anders

Een envelop heeft Pieter niet, wel een lege melkfles. Hij rolt de brief – nou ja, de achterkant van een verlept boodschappenbriefje – op, stopt hem in de fles en doet de dop erop. Hij pakt zijn muts en zijn sjaal, kijkt naar buiten of het water nog ver genoeg is, daalt dan de kerktoentrap af en stapt op de fiets naar de winkel. Daar haalt hij de fles met de brief uit zijn tas. Wanneer niemand kijkt, zet hij zijn flessenpost tussen de flessen melk in de koeling.

De verrassing

's Avonds kan Pieter niet goed slapen. Zijn gedachten gaan maar door. Wat als zijn brief in verkeerde handen valt? Wat als hij zo ontdekt wordt? Wat als ze de politie erbij halen? Uiteindelijk dommelt Pieter in en droomt hij eerst van een storm, dan van een overstroming en daarna van een bosbrand.

Een paar dagen later fietst Pieter opnieuw naar de winkel. Hij loopt direct naar de koeling en ziet dat de fles met zijn brief is verdwenen. Maar wat is dat? Tussen de flessen melk staat een appelmoespot, zonder moes maar met een briefje erin. Die is vast voor hem! Snel stopt Pieter de pot in zijn tas. Ongeduldig haast hij zich de winkel uit, de stad door, terug de toren in.

Beste Pieter,

Bedankt voor uw brief. Veel leuker dan melk:-)

Daar ging ik eigenlijk voor naar de winkel, maar als je iets vindt, is dat niet voor niets, zegt mijn moeder altijd.

Aan uw handschrift te zien, bent u wel zes keer zo oud als ik.

Maar denk maar niet dat alleen bejaarden zich zorgen maken!!

Dat van die thermometer is een goeie.

Van kun je wel doen alsof de thermometer stuk is, maar eigenlijk is de wereld kaduuk. Er zit volgens mij maar één ding op en dat is fixen die hap.

U denkt vast: te moeilijk. Anders ga je niet in je eentje zitten sippen.

Ik zeg het maar gewoon: dat schiet niet op.

Want nu bent u dus zelf aan het verdwijnen.

Volgens mij kun je beter bedenken: wat moet wis en waarachtig blijven?

Gelukkig schreef u die brief.

Van zijn we al met z'n tweeën.

Nu de rest nog.

Groetjes van hierbeneden,

Lisa

PS 1 Recycling is juist vet

PS 2 Wat moet blijven, als ik het u vraag? Behalve de winter en vissen dan.

Een antwoord op zijn brief had Pieter niet verwacht. Hij voelt zich 1-2-3 een stuk beter. Hij zet een kop thee, zoekt een nieuw oud boodschappenbriefje in de zak van zijn jas en begint te schrijven.

Beste Lisa,

Dankjewel voor je brief. Veel leuker dan appelmoes.

Als ik zes keer zo oud ben als jij, moet jij een jaar of 10 zijn.

Ze zeggen dat wijsheid met de jaren komt, maar volgens mij ben jij wijzer dan ik.

Je bent in elk geval geen mopperkont.

Ik soms wel een beetje, als ik eerlijk ben.

Vooraf nu ik niet de post kan rondbrengen.

Want dat is waar ik blij van word.

Brieven!

Die moeten blijven, als je het mij vraagt.

Krijg jij vaak een brief?

Vast niet in een melkfles.

Hooggelegen groet,

Pieter

Het lukt Pieter op het nippertje om de brief in de fles voor sluitingstijd te bezorgen in de winkel. Hij stopt er snel nog een reep chocolade bij voor Lisa. Voor zichzelf koopt hij een paar flessen melk. Die avond droomt hij voor het eerst niet van rampen, maar van een zwembad vol warme chocolademelk met slagroom.

Een paar dagen later is Pieter weer bij de koeling in de winkel te vinden. Tot zijn grote vreugde staat daar deze keer een lege ranjafles met een brief van Lisa erin.

Hooggezeten Pieter,

Een brief krijg ik bijna nooit, soms een kaartje van mijn opa.

Dat vind ik superleuk!

Ik heb een idee.

Laten we samen brieven sturen aan iedereen die ze maar lezen wil.

Van vragen we wat moet blijven.

En of ze ook een brief willen schrijven aan iedereen die hem maar lezen wil.

Hoe meer brieven we met z'n allen schrijven,

hoe meer dingen weten dat we willen dat ze blijven.

Laaggelegen groetjes,

Lisa

Terwijl Pieter voor zichzelf een pannenkoek bakt, denkt hij na over het idee van Lisa en een brief terug. De woorden in zijn hoofd buitelen over elkaar, de een wil nog liever worden opgeschreven dan de ander. Hij moet keuzes maken. Alleen de woorden die er echt toe doen, mogen op papier.

Dag Lisa daarbeneden,

Ik heb nagedacht over je idee.

Laten we het doen!

Als we de mensen eraan herinneren dat letters gratis zijn, doen ze vast wel mee.

Opgewekte groet,

Pieter

PS Toen ik me tijdens het koken even liet meevoeren, dagdroomde ik dat letters weer belangrijker waren dan spullen. Dat we er de wereld mee konden veranderen, omdat we hadden ontdekt in welke volgorde we ze moesten zetten. Ik was zo blij. En toen brandde jammer genoeg mijn pannenkoek aan.

De weken erna schrijven Pieter en Lisa de ene na de andere brief aan wie hem maar lezen wil. Ze vertellen dat ze zich zorgen maken over het weer en over dat mensen elkaar steeds minder brieven sturen en zichzelf steeds meer pakjes. Ze vragen: wat moet blijven, en: wil je ook een brief schrijven aan iedereen die hem maar lezen wil waarin je vraagt wat moet blijven en of ze ook een brief willen schrijven aan iedereen die hem maar lezen wil. Ze stoppen de brieven in lege flessen en verstoppen ze in winkels, bij de glasbak, op school.

Het vertrouwen

Op een ochtend daalt Pieter de kerktoren weer af om boodschappen te doen. Als hij buiten komt, weet hij niet wat hij ziet. Een enorme berg flessen ligt voor de deur. In elke fles zit een brief. Sommige brieven zijn te lezen, andere een stukje, en sommige zijn strak opgerold met een touwtje erom. Er zijn ook kleine potjes met briefjes waar maar één of twee woorden op staan, bijvoorbeeld 'zomertortels', 'bomen' en 'schone lucht'. Wie had dat gedacht, denkt Pieter. Er zijn dus veel meer mensen die zich zorgen maken. En die allemaal willen dat dingen blijven.

Opeens ziet Pieter tussen de flessen een envelop met een fleurige postzegel en zijn naam erop. Hij maakt hem open en leest:

Dag Pieter,

Via via vernamen wij dat je in de toren zit.

We waren je al kwijt.

Wil je naar beneden komen?

We krijgen de post zonder jou niet rond en de mensen vragen steeds waar je bent. Het is nu wel mooi geweest. Tot snel.

Vriendelijk doch dringende groeten,
je collega's bij de post

Pieter krabt zich achter zijn oren. Misschien is het inderdaad tijd, denkt hij. Hij pakt zijn koffer in, rolt zijn slaapzak op en stopt zijn proviand in een boodschappentas. Hij kijkt nog een keer aandachtig de toren rond alsof hij afscheid neemt van een goede vriend. Dan daalt hij de trap af, opent de zware kerkdeur en stapt naar buiten. Voor het eerst in lange tijd is er geen wolkje aan de lucht.

